

ZADAĆA 1

1. Preračunajte:

- a) $18,5 \cdot 10^{-5} \text{ km} = 18,5 \text{ cm} = 1,85 \cdot 10^8 \text{ nm}$
- b) $538,7 \text{ mmHg} = 71820 \text{ Pa} = 0,7088 \text{ atm}$
- c) $1,085 \text{ mPa s} = 1,085 \text{ g m}^{-1} \text{ s}^{-1} = 39,06 \text{ g cm}^{-1} \text{ h}^{-1}$
- d) $48,62^\circ\text{C} = 321,77 \text{ K} = 119,52^\circ\text{F}$
- e) $24,4 \text{ mg} = 2,44 \cdot 10^{-2} \text{ g} = 2,44 \cdot 10^7 \text{ ng}$

2. Radijus atoma uranija iznosi 152 pm. Kada bismo uzeli 1,000 mg uranija i poredali atome u lanac, lanac bi bio dugačak $7,691 \cdot 10^5 \text{ km}$.

Ako je prosječna udaljenost Zemlje i Mjeseca 384 400 km, koliko puta je lanac atoma uranija dulji od te udaljenosti?

$$\approx 2,00$$

3. Element X s dušikom tvori spoj formule X_3N . Poznato je da je maseni udio dušika u tom spoju $w(\text{N}) = 40,21\%$. Odredite formulu i naziv ovog spoja.

Li_3N , litijev nitrid

4. Odredite:

- a) masene udjele svih elemenata u modroj galici
 $w(\text{Cu}) = 25,45\%; w(\text{S}) = 12,84\%; w(\text{O}) = 57,67\%; w(\text{H}) = 4,04\%$
- b) masu molekule tetraklorugljika
 $m = 2,55 \cdot 10^{-22} \text{ g}$
- c) relativnu molekulsku masu molekule čija je masa $2,5944 \cdot 10^{-22} \text{ g}$.
 $M_r = 156,2$

5. Odredite množinske udjele izotopa klora, ^{35}Cl i ^{37}Cl , ako znate da im relativne atomske mase redom iznose: 34,9688527 i 36,9659026.

$$x(^{35}\text{Cl}) = 75,9\%; x(^{37}\text{Cl}) = 24,1\%$$

ZADAĆA 2

1. Cinabarit je mineral žive koji se sastoji od žive i sumpora. Analizom uzorka dobiveno je 30,2 mg Hg i 9,64 mg SO₂. Odredite formulu cinabarita.

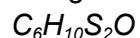
2. Sintetiziran je organski spoj koji sadrži ugljik, vodik, dušik, kisik i klor. Spaljivanjem 15,00 mg spoja nastaje 13,80 mg ugljikovog(IV) oksida i 5,660 mg vode. U drugom dijelu 20,00 mg uzorka daje 2,380 mg amonijaka. Sadržaj klora se određuje iz srebrova(I) klorida, a 12,50 mg uzorka daje 25,10 mg srebrova(I) klorida. Odredite empirijsku formulu spoja.

3. Nađite najjednostavniju formulu minerala koji sadržava 60,0 % natrijevog fluorida i 40,0 % aluminijevog fluorida.

4. Alicin je spoj od kojeg potječe karakteristični miris bijelog luka. Kvantitativnom analizom određen je njegov postotni sastav: 44,4 % ugljika, 6,21 % vodika, 39,5 % sumpora, 9,86 % kisika. Odredite empirijsku formulu alicina. Imajući u vidu da je molarna masa alicina 162 g mol⁻¹, odredite molekulsku formulu alicina.

5. Zagrijavanjem nekog spoja kalcija koji sadrži vodu, u atmosferi kisika, dolazi do gubitka mase od 10,22 % pri temperaturi 180 °C. Potpunim raspadom spoja, zaostaje bijeli talog kalcijevog oksida, čija je masa jednaka 31,83 % mase početnog spoja. Prepostavite da se u formulskoj jedinki spoja nalazi jedan atom kalcija. Odredite:

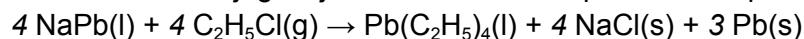
- maseni udio kalcija u spoju;
 $w(Ca) = 22,75 \%$
- molarnu masu početnog spoja;
 $M(spoj) = 176,2 \text{ g mol}^{-1}$
- broj molekula vode u formulskoj jedinki spoja.
 $N(H_2O) = 1$

ZADAĆA 3

1. Izjednačite i nadopunite:

- a) $2\text{H}_3\text{PO}_4(\text{aq}) + 3\text{Ca}(\text{OH})_2(\text{s}) \rightarrow \text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2(\text{s}) + 6\text{H}_2\text{O}(\text{l})$
- b) $(\text{NH}_4)_2\text{S}(\text{aq}) + \text{Fe}_3(\text{SO}_4)_2(\text{aq}) \rightarrow \text{Fe}_2\text{S}_3(\text{s}) + (\text{NH}_4)_2\text{SO}_4(\text{aq})$ (pogrešno postavljen zadatak, trebalo bi biti $\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3$, a u tom slučaju stehiometrijski koeficijenti su redom: 3, 1, 1, 3)
- c) $\text{Hg}_2(\text{NO}_3)_2(\text{aq}) + 2\text{NaCl}(\text{aq}) \rightarrow \text{Hg}_2\text{Cl}_2(\text{s}) + 2\text{NaNO}_3(\text{aq})$
- d) $\text{N}_2(\text{g}) + 3\text{H}_2(\text{g}) \rightarrow 2\text{NH}_3(\text{g})$
- e) $\text{C}_4\text{H}_{10}(\text{g}) + \frac{13}{2}\text{O}_2(\text{s}) \rightarrow 4\text{CO}_2(\text{g}) + 5\text{H}_2\text{O}(\text{g})$ (jedno od mogućih rješenja)

2. Tetraetilolovo, $\text{Pb}(\text{C}_2\text{H}_5)_4$, antidetonator koji se u nerazvijenim zemljama još uvijek dodaje benzину unatoč njegовој štetnosti za okoliš, proizvodi se prema ovoј jednadžbi reakcije:

Koliko je kloretana i legure NaPb potrebno za dobivanje 1 kg tetraetilolova?

$$m(\text{NaPb}) = 3 \text{ kg}; m(\text{C}_2\text{H}_5\text{Cl}) = 0,8 \text{ kg}$$

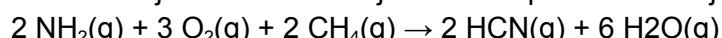
3. Elementarni mangan se može prirediti reakcijom:

a) Koliko se grama mangana može prirediti reakcijom 2,935 g aluminija sa suviškom manganovog dioksida? $m(\text{Mn}) = 4,482 \text{ g}$

b) Ako je reakcijom dobiveno samo 2,386 g mangana, koliko je iskorištenje te reakcije?
 $\eta = 53,24 \%$

4. Izračunajte masu HCN koja se može prirediti reakcijom:

Za reakciju je uzeto 11,5 g amonijaka, 10,0 g kisika i 10,5 g metana.

$$m(\text{HCN}) = 5,63 \text{ g}$$

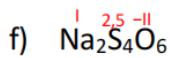
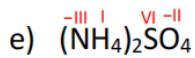
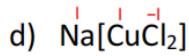
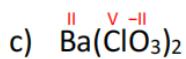
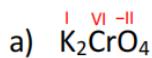
5. Koja je najveća masa $\text{OF}_2(\text{g})$ koja može biti dobivena reakcijom 2,50 g $\text{F}_2(\text{g})$ i 2,50 g NaOH ?

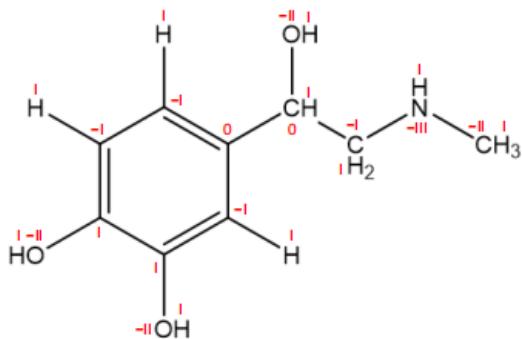
$$m(\text{OF}_2) = 1,69 \text{ g}$$

ZADAĆA 4

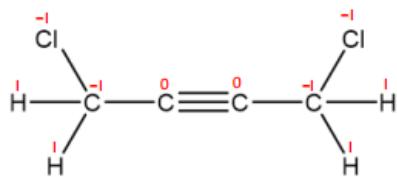
1. Odredite oksidacijske brojeve svim atomima u tvarima:

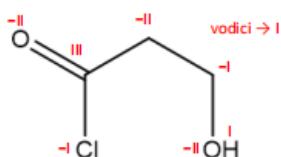
2. Odredite oksidacijske brojeve svim atomima u tvarima:

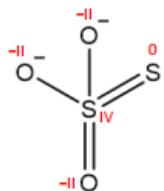
a)

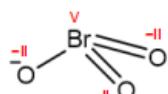
b)

c)

d)

e)

3. Prevedite tekst/opažanja u jednadžbu(e) kemijske reakcije te izjednačite ion-naboj metodom ako se radi o redoks reakciji (ako je moguće):

- a) Gorenjem etanola u porculanskoj zdjelici ne nastaje dim te nakon potpunog izgaranja nema ostatka krutine ili tekućine.

- b) Dodatkom koncentrirane dušične kiseline na srebro razvija se smeđi plin te se dobiva bezbojna otopina.

- c) Dokapavanjem koncentrirane klorovodične kiseline na manganov(IV) oksid dobiva se žutozeleni plin i bezbojna otopina.

4. Izjednačite i nadopunite ion-naboj metodom:

- a) $5\text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4\text{(aq)} + 2\text{KMnO}_4\text{(aq)} + 3\text{H}_2\text{SO}_4\text{(aq)} \rightarrow 2\text{MnSO}_4\text{(aq)} + \text{K}_2\text{SO}_4\text{(aq)} + 10\text{CO}_2\text{(g)} + 8\text{H}_2\text{O(l)}$
- b) $2\text{KMnO}_4\text{(aq)} + 6\text{KI(aq)} + 4\text{H}_2\text{O(l)} \rightarrow 2\text{MnO}_2\text{(s)} + 8\text{KOH(aq)} + 3\text{I}_2\text{(aq)}$
(neutralno)
- c) $\text{Cr(s)} + 6\text{HNO}_3\text{(aq, konc.)} \rightarrow \text{Cr(NO}_3)_3\text{(aq)} + 3\text{NO}_2\text{(s)} + 3\text{H}_2\text{O(l)}$
- d) $\text{Zn(s)} + 2\text{FeCl}_3\text{(aq)} \rightarrow 2\text{FeCl}_2\text{(aq)} + \text{ZnCl}_2\text{(aq)}$
- e) $3\text{CH}_3\text{OH(l)} + 2\text{K}_2\text{Cr}_2\text{O}_7\text{(aq)} + 8\text{H}_2\text{SO}_4\text{(aq)} \rightarrow 3\text{HC}_2\text{H}_3\text{O}_2\text{(aq)} + 2\text{Cr}_2\text{(SO}_4)_3\text{(aq)} + 2\text{K}_2\text{SO}_4\text{(aq)} + 11\text{H}_2\text{O(l)}$
- f) $5\text{KNO}_2\text{(aq)} + 2\text{KMnO}_4\text{(aq)} + 3\text{H}_2\text{SO}_4\text{(aq)} \rightarrow 5\text{KNO}_3\text{(aq)} + 2\text{MnSO}_4\text{(aq)} + \text{K}_2\text{SO}_4\text{(aq)} + 3\text{H}_2\text{O(l)}$
- g) $6\text{Fe}^{2+}\text{(aq)} + \text{Cr}_2\text{O}_7^{2-}\text{(aq)} + 14\text{H}^+\text{(aq)} \rightarrow 6\text{Fe}^{3+}\text{(aq)} + 2\text{Cr}^{3+}\text{(aq)} + 7\text{H}_2\text{O(l)}$
- h) $\text{P}_4\text{(s)} + 20\text{HNO}_3\text{(aq, konc.)} \rightarrow 4\text{H}_3\text{PO}_4\text{(aq)} + 20\text{NO}_2\text{(s)} + 4\text{H}_2\text{O(l)}$
- i) $5\text{SO}_2\text{(g)} + 2\text{KMnO}_4\text{(aq)} + 2\text{H}_2\text{O(l)} \rightarrow 2\text{MnSO}_4\text{(aq)} + \text{K}_2\text{SO}_4\text{(aq)} + 2\text{H}_2\text{SO}_4\text{(aq)}$
- j) $\text{ClO}_4^-\text{(aq)} + 4\text{Sn}^{2+}\text{(aq)} + 8\text{H}^+\text{(aq)} \rightarrow \text{Cl}^-\text{(aq)} + 4\text{Sn}^{4+}\text{(aq)} + 4\text{H}_2\text{O(l)}$

ZADAĆA 5

1. Radioaktivni metal polonij kristalizira po tipu primitivne kubične slagaline. Radijus atoma Po je $1,90 \text{ \AA}$. Izračunaj:

- a) duljinu brida elementarne čelije;

$3,8 \text{ \AA}$

- b) gustoću polonija (u g cm^{-3}).

$6,32 \text{ g cm}^{-3}$

2. Kalijev fluorid, KF, kristalizira po tipu kristalne strukture NaCl. Gustoća KF je $2,468 \text{ g cm}^{-3}$. Izračunajte:

- a) duljinu brida jedinične čelije KF;

539 pm

- b) najmanju udaljenost iona K^+ i F^- .

269 pm

3. Djelovanjem octene kiseline na bakrov(II) acetat nastaje kristalni produkt zelene boje.

Kristali tog spoja su monoklinski s parametrima jedinične čelije: $a = 1315 \text{ pm}$, $b = 852 \text{ pm}$, $c = 1390 \text{ pm}$, $\beta = 117^\circ$, $Z = 4$, a gustoća iznosi $1,92 \text{ g cm}^{-3}$. Izračunajte molarnu masu spoja.
 $401,1 \text{ g mol}^{-1}$

4. Kalcijev oksid kristalizira po tipu čelije natrijevog klorida. Gustoća kalcijevog oksida pri sobnoj temperaturi je $3,35 \text{ g cm}^{-3}$.

Najmanja udaljenost iona kalcija i kisika iznosi _____ \AA .

Skicirajte jediničnu čeliju.

Broj formulskih jedinki u jediničnoj čeliji iznosi _____.

5. Litijev hidrid kristalizira po tipu kristalne rešetke natrijevog klorida, s duljinom brida jedinične čelije $a = 4,083 \text{ \AA}$.

Gustoća kristala litijevog hidrida iznosi _____ g cm^{-3} .